EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2017 07 27
COM(2017) 402 final

2017/0179 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Barbadoso susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Barbadoso susitarimas dėl trumpalaikio bevizio režimo, sudarymo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2013 m. birželio 26 d. Reglamentu (ES) Nr. 610/2013[1] (toliau – Šengeno sienų kodekso pakeitimų reglamentas) iš dalies pakeista Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo[2], Reglamentas (EB) Nr. 562/2006[3] (Šengeno sienų kodeksas) ir Reglamentas (EB) Nr. 810/2009[4] (Vizų kodeksas), taip pat, be kitų pakeitimų, pateikta nauja trečiųjų šalių piliečių trumpalaikio buvimo Šengeno erdvėje sąvokos apibrėžties formuluotė. Nuo 2013 m. spalio 18 d. trečiųjų šalių piliečiams, neatsižvelgiant į tai, ar jiems taikomas reikalavimas turėti vizą, ar ne, ketinantiems trumpam vykti į Šengeno erdvę, ilgiausia leidžiamo buvimo trukmė yra „90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį“. Priešingai nei pagal apibrėžtį, galiojusią iki 2013 m. spalio 18 d. (trys mėnesiai per šešių mėnesių laikotarpį nuo pirmojo atvykimo dienos), nauja formuluotė yra tikslesnė, nes trukmė apskaičiuojama dienomis, o ne mėnesiais. Be to, iš apibrėžties išbraukta frazė „nuo pirmojo atvykimo dienos“, kuri keldavo daug abejonių ir klausimų.

Šengeno sienų kodekso pakeitimų reglamentu nustatyti visi reikiami ES vizų ir sienų *acquis*, t. y. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo, Šengeno sienų kodekso, Vizų kodekso ir Reglamento (EB) Nr. 539/2001[5], pakeitimai. Vis dėlto trumpalaikio buvimo sąvoka įtvirtinta ir Europos Sąjungos sudarytuose tarptautiniuose susitarimuose. Su Antigva ir Barbuda[6], Bahamomis[7], Barbadosu[8], Brazilija[9], Mauricijumi[10], Sent Kitsu ir Neviu[11] ir Seišeliais[12] sudarytuose susitarimuose dėl bevizio režimo bevizio režimo trukmei apibrėžti vis dar taikoma senoji apibrėžtis („trys mėnesiai per šešis mėnesius nuo pirmojo atvykimo dienos“[13]).

2014 m. liepos 16 d. Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas siekiant iš dalies pakeisti Europos Sąjungos ir pirmiau minėtų šalių susitarimus dėl trumpalaikio bevizio režimo[14], kurią Taryba priėmė 2014 m. spalio 9 d.[15] Siekta šių septynių šalių atžvilgiu įgyvendinti naująją trumpalaikio buvimo apibrėžtį, nustatytą Šengeno sienų kodekso pakeitimų reglamente. Be to, susitarimuose dėl bevizio režimo sąvoką „trumpalaikis buvimas“ apibrėžus *dienomis*, o ne *mėnesiais*, paprasčiau atlikti patikrinimus ir skaičiavimus elektroninėmis ir (arba) IT priemonėmis, taip

---

1 OL L 182, 2013 6 29, p. 1.
2 OL L 239, 2000 9 22, p. 19.
3 OL L 105, 2006 4 13, p. 1.
4 OL L 243, 2009 9 15, p. 1.
5 OL L 081, 2001 3 21, p. 1.
6 OL L 169, 2009 6 30, p. 1.
7 OL L 169, 2009 6 30, p. 23.
8 OL L 169, 2009 6 30, p. 9.
9 Su Brazilija ES sudarė du susitarimus. Vieną susitarimą, skirtą paprastų pasų turėtojams (OL L 255, 2012 9 21, p. 4), ir atskirą susitarimą, skirtą diplomatinių, tarnybinių ir oficialių pasų turėtojams (OL L 66, 2011 3 12, p. 2).
10 OL L 169, 2009 6 30, p. 16.
11 OL L 169, 2009 6 30, p. 37.
12 OL L 169, 2009 6 30, p. 30.
13 Plg. susitarimų straipsnius „Tikslas“ ir „Buvimo trukmė“.
14 COM(2014) 468 *final*.
15 Tarybos sprendimas, kuriuo Komisijai suteikiami įgaliojimai pradėti derybas siekiant iš dalies pakeisti susitarimus dėl trumpalaikio bevizio režimo, kuriuos Europos Sąjunga (Bendrija) yra sudariusi su Antigva ir Barbuda, Bahamų Sandrauga, Barbadosu, Brazilijos Federacine Respublika, Mauricijaus Respublika, Sent Kitso ir Nevio Federacija ir Seišelių Respublika, priimtas 2014 m. spalio 9 d.

pat patogiau naudotis centralizuotomis sienų valdymo sistemomis, kaip antai siūloma atvykimo ir išvykimo sistema (toliau – AIS)[16].

Tarybai įgaliojus Komisija pradėjo derybas siekiant iš dalies pakeisti susitarimus dėl bevizio režimo, sudarytus su septyniomis šalimis (Antigva ir Barbuda, Bahamomis, Barbadosu, Brazilija, Mauricijumi, Sent Kitsu ir Neviu ir Seišeliais).

Derybos su Barbadosu sėkmingai užbaigtos 2017 m. vasario 8 d. parafavus iš dalies keičiantį susitarimą. Abi susitariančiosios šalys susitarė naująją sąvokos „trumpalaikis buvimas“ apibrėžtį taikyti visame ES ir Barbadoso susitarime dėl bevizio režimo. Be to, susitarimu keičiami keli techniniai aspektai (žr. toliau), tačiau visi pakeitimai yra nereikšmingi vertinant keliautojų požiūriu.

Apie ypatingą Jungtinės Karalystės ir Airijos padėtį kalbama susitarimo preambulėje.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Susitarimą turi patvirtinti abi susitariančiosios šalys laikydamosi savo atitinkamų procedūrų. Sąjungos lygiu Taryba turi priimti sprendimus dėl susitarimo pasirašymo ir sudarymo.

Šis pasiūlymas teikiamas Tarybai, kad ji suteiktų įgaliojimus pasirašyti Susitarimą, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Barbadoso susitarimas dėl trumpalaikio bevizio režimo.

Susitarimu užtikrinamas teisinis nuoseklumas ir valstybių narių praktikos suvienodinimas taikant naująją trumpalaikio buvimo apibrėžtį, nustatytą Šengeno sienų kodekso pakeitimų reglamente, kuriame pateiktas tikslus sąvokos „trumpalaikis buvimas“ išaiškinimas.

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 77 straipsnio 2 dalies a punktas kartu su jos 218 straipsniu.

Sąjunga neturi įgaliojimų iš dalies keisti susitarimų dėl bevizio režimo, kurie privalomi keturioms šalims, susijusioms su Šengeno *acquis*, įskaitant bendrą vizų politiką, įgyvendinimu. Siekiant užtikrinti vienodą požiūrį ir vienodą nuostatų dėl leidžiamo buvimo Šengeno erdvėje trukmės įgyvendinimą, prie susitarimo pridedama bendra deklaracija, kurioje nurodomas Barbadoso ir Islandijos, Lichtenšteino, Norvegijos bei Šveicarijos pageidavimas atitinkamai pakeisti jų galiojančius dvišalius susitarimus dėl bevizio režimo.

Pridedamas pasiūlymas yra susitarimo sudarymo teisinė priemonė. Taryba sprendimą priims kvalifikuota balsų dauguma po to, kai susitarimą Sąjungos vardu pasirašys Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės paskirtas asmuo, ir gavusi Europos Parlamento pritarimą pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Jeigu Europos Sąjunga yra viena iš tarptautinio susitarimo susitariančiųjų šalių, valstybės narės negali pačios teisiškai įgyvendinti jokių tokio susitarimo pakeitimų. Susitarimą dėl bevizio režimo su Barbadosu sudarė Europos Sąjunga. Todėl veiksmų reikia imtis Sąjungos lygiu.

Be to, valstybių narių sudaryti susitarimai dėl bevizio režimo darytų poveikį Sąjungos *acquis* vizų srityje (SESV 3 straipsnio 2 dalis).

[16] COM(2016) 194 *final*.

- **Proporcingumo principas**

Šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nustatytam tikslui pasiekti, būtent – iš dalies pakeisti galiojantį Sąjungos ir Barbadoso susitarimą dėl bevizio režimo.

3. POVEIKIS BIUDŽETUI

Dėl šio pasiūlymo ES biudžetas nepatirs papildomų išlaidų.

4. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

2014 m. spalio 9 d. Taryba priėmė derybinius nurodymus, kuriais Komisijai suteikė įgaliojimus pradėti derybas su Barbadosu siekiant iš dalies pakeisti šių dviejų susitariančiųjų šalių susitarimą dėl bevizio režimo. Valstybės narės apie derybų eigą buvo informuojamos Vizų darbo grupės posėdžiuose.

5. KITI ELEMENTAI

- **Derybų rezultatai**

Komisijos manymu, Tarybos derybiniuose nurodymuose išdėstyti tikslai buvo pasiekti ir susitarimo projektas Sąjungai yra priimtinas.

Galutinį susitarimo turinį galima apibendrinti taip, kaip išdėstyta toliau.

a. Buvimo trukmė

Susitarimu bevizis režimas nustatytas Europos Sąjungos ir Barbadoso piliečiams, vykstantiems į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį (vietoje „ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį nuo pirmojo atvykimo dienos“). Naujoji apibrėžtis taikoma visame Europos Sąjungos ir Barbadoso susitarime dėl trumpalaikio bevizio režimo.

b. Baigiamoji nuostata – susitarimo taikymo sustabdymas (8 straipsnio 4 dalis)

Susitarimu 8 straipsnio 4 dalies paskutinis sakinys iš dalies pakeičiamas taip: „Jei priežasčių, dėl kurių sustabdytas šio susitarimo taikymas, nebelieka, taikymą sustabdžiusi Susitariančioji Šalis nedelsdama informuoja apie tai kitą Susitariančiąją Šalį ir panaikina tą sustabdymą.“ Dabartinį tekstą papildžius žodžiais „ir panaikina tą sustabdymą“ iš dalies pakeistame susitarime patikslinama, kad bevizio režimo taikymo sustabdymas faktiškai panaikinamas, jeigu nebelieka priežasčių, dėl kurių jo taikymas buvo sustabdytas. Šiuo pakeitimu susitarimo dėl bevizio režimo su Barbadosu formuluotė suderinama su visų kitų susitarimų dėl bevizio režimo, kuriuos Sąjunga pasirašė 2015 ir 2016 m., formuluotėmis. Dėl šio pakeitimo 2016 m. birželio 14 d. konsultuotasi su Vizų darbo grupe; nė viena valstybė narė nepareiškė prieštaravimų.

c. Žodis „*bendrija*“ pakeičiama „*Sąjunga*“

2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, įtvirtintas Europos Sąjungos teisinis subjektiškumas. Vis dėlto tarptautiniuose susitarimuose, kurie įsigaliojo iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo, kaip antai Europos bendrijos ir Barbadoso susitarime dėl trumpalaikio

bevizio režimo, tebėra įtvirtinta sąvoka „Europos bendrija“. Todėl iš dalies keičiančiu susitarimu visame susitarime dėl bevizio režimo žodis *„bendrija“* pakeičiamas žodžiu *„Sąjunga“*.

d. Bendros deklaracijos

Prie susitarimo pridedamos dvi bendros deklaracijos:

- dėl 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį išaiškinimo ir

- dėl Islandijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino.

e. Įsigaliojimas

Šis susitarimas įsigalioja pirmą kito mėnesio dieną praėjus penkiems mėnesiams po to, kai paskutinė Susitariančioji Šalis praneša kitai, kad ratifikavimo procedūros yra baigtos. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir suteikti galimybę keliautojams suprasti teisės normas ir jų laikytis, reikia nustatyti pakankamai ilgą pereinamąjį laikotarpį. Per šešis mėnesius po to, kai baigiamos susitarimo ratifikavimo procedūros, prieš įsigaliojant naujajai trumpalaikio buvimo apibrėžčiai ir susijusiam atgaline data apskaičiuojamam 180 dienų atskaitos laikotarpiui, keliautojai galės pabaigti savo trumpalaikį buvimą, vis dar apskaičiuojamą tik pagal senąją apibrėžtį.

Iš dalies keičiantis susitarimas neturi poveikio visoms kitoms galiojančio Europos bendrijos ir Barbadoso susitarimo dėl trumpalaikio bevizio režimo nuostatoms, įskaitant nuostatas dėl teritorinės taikymo srities.

6. IŠVADA

Atsižvelgdama į minėtus rezultatus, Komisija siūlo Tarybai gavus Europos Parlamento pritarimą patvirtinti Europos Sąjungos ir Barbadoso susitarimą, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Barbadoso susitarimas dėl trumpalaikio bevizio režimo.

2017/0179 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Barbadoso susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Barbadoso susitarimas dėl trumpalaikio bevizio režimo, sudarymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą kartu su 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunkčiu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą[17],

kadangi:

(1) 2009 m. lapkričio 30 d. sprendimu Taryba sudarė Europos bendrijos ir Barbadoso susitarimą dėl trumpalaikio bevizio režimo. Pagal Susitarimą numatomas bevizis režimas Europos Sąjungos ir Barbadoso piliečiams, vykstantiems į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją „ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį“;

(2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 610/2013[18] nustatyti horizontaliojo pobūdžio Sąjungos vizų ir sienų *acquis* pakeitimai, o trumpalaikis buvimas apibrėžtas kaip ne ilgesnis nei 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;

(3) siekiant visapusiškai suderinti Sąjungos trumpalaikio buvimo tvarką, būtina naująją apibrėžtį įtvirtinti Sąjungos ir Barbadoso susitarime dėl trumpalaikio bevizio režimo;

(4) Komisija Sąjungos vardu derėjosi su Barbadosu dėl susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Barbadoso susitarimas dėl trumpalaikio bevizio režimo (toliau – Susitarimas);

(5) pagal Tarybos sprendimą (ES) 2017/[...] Susitarimas buvo pasirašytas;

(6) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB[19]; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

---

17 Pritarimas pareikštas [...].

18 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 610/2013, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1683/95 ir (EB) Nr. 539/2001 bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (EB) Nr. 810/2009 (OL L 182, 2013 6 29, p. 1).

19 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

(7) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB[20]; todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(8) todėl susitarimas turėtų būti patvirtintas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos ir Barbadoso susitarimas, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Barbadoso susitarimas dėl trumpalaikio bevizio režimo (toliau – Susitarimas).

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos pirmininkas Sąjungos vardu pateikia Susitarimo 2 straipsnyje numatytą pranešimą[21].

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[20] 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

[21] Susitarimo įsigaliojimo datą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbs Tarybos Generalinis sekretoriatas.